

[Úvodní Stránka](#) > ... > [Finance a Finanční Nároky](#) > [Zajištění Majetku Při Nároku V jiné Zemi EU](#) > Portugal

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU

Obsah zajišťuje

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

Portugalsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Předběžná a preventivní opatření mají za účel ochranu určitých právních okolností, přičemž může jít o: a) předběžná opatření v rozsahu právního rámce pro doprovázené dospělé osoby upraveného [zákonem č. 49/2018 ze dne 14. srpna 2018](#); b) dočasná správa majetku nepřítomné osoby (článek 1021 občanského soudního řádu); c) jmenování opatrovníka *ad litem* (pro účely řízení) (článek 17 občanského soudního řádu); nebo d) opatření nezbytná k ochraně majetku v ležící pozůstalosti (článek 938 občanského soudního řádu).

Smyslem předběžných opatření (např. opatření stanovených v článku 362 a násl. občanského soudního řádu) je minimalizovat riziko opožděného rozhodnutí a zajistit účinný výkon konečného soudního rozhodnutí (článek 2 občanského soudního řádu).

Předběžná opatření mají za cíl zajistit praktický výsledek žaloby, předejít závažné škodě nebo předjímat výkon daného práva tak, aby byla v co nejvyšší míře dosažena rovnováha mezi zájmy týkajícími se rychlosti a právní jistoty.

Portugalské občanské právo procesní stanoví dva druhy předběžných opatření:

- a) obecná předběžná opatření (články 362 až 376 občanského soudního řádu);
- b) zvláštní předběžná opatření (články 377 až 409 občanského soudního řádu).

Například:

- a) *předběžné navrácení vlastnictví (článek 377 občanského soudního řádu);*
- b) *pozastavení rozhodnutí společnosti (článek 380 občanského soudního řádu);*
- c) *předběžné výživné (článek 384 občanského soudního řádu);*
- d) *předběžná náhrada škody (článek 388 občanského soudního řádu);*
- e) *zabavení (článek 391 občanského soudního řádu);*
- f) *zákaz nových prací (článek 397 občanského soudního řádu);*
- g) *soupis (článek 403 občanského soudního řádu).*

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

Jestliže někdo projeví odůvodněnou obavu, že jiná osoba může jeho právům způsobit vážnou a nenapravitelnou

újmu, může požádat o odpovídající předběžné nebo preventivní opatření s cílem zajistit účinnost ohroženého práva (čl. 362 odst. 1 občanského soudního řádu).

Uplatnění obecných předběžných opatření jakožto podpůrných opatření je také podmíněno tím, že neexistují zvláštní předběžná opatření, jež by byla vhodná s ohledem na skutečnosti konkrétního případu (čl. 362 odst. 3 občanského soudního řádu).

Pro nespécifikovaná předběžná opatření uvedená v článku 362 občanského soudního řádu tedy platí následující zákonné požadavky:

- a) zjevná existence práva;
- b) dobře odůvodněná obava, že jiná osoba může způsobit vážnou a nenapravitelnou újmu právům osoby (*periculum in mora*);
- c) praktická vhodnost předběžného nebo preventivního opatření pro zajištění účinnosti ohroženého práva;
- d) opatření, kterého má být dosaženo, nesmí být zahrnuto v jiných předběžných opatřeních.

Aby soud mohl předběžné opatření nařídit, postačuje zjištění, že se zjevně jedná o případ, v němž uplatňované právo existuje, a že existuje důvodná obava, že doba potřebná k dosažení konečného rozhodnutí ve sporu může způsobit újmu, která je nenapravitelná nebo obtížně napravitelná. Soudce musí být dostatečně přesvědčen, že výsledek hlavní věci bude ve prospěch navrhovatele, neboť předběžná opatření jsou jasným zásahem do právní situace žalovaného (čl. 368 odst. 1 občanského soudního řádu).

2.1 Postup

Kromě předběžného opatření zákazu nových prací, u něž lze přistoupit k předběžnému mimosoudnímu opatření, po němž následuje návrh na potvrzení soudem (čl. 397 odst. 2 a 3 občanského soudního řádu), vycházejí veškerá další řízení z prvotního návrhu podaného soudem, v němž navrhovatel poskytne souhrnné důkazy o ohroženém právu a odůvodní obavu z újmy. V tomto návrhu se uvádí seznam svědků a další požadované důkazy, přičemž svědků může být nejvýše pět, v souladu s článkem 365 občanského soudního řádu.

Co se týká místní příslušnosti, článek 78 občanského soudního řádu stanoví, že:

- a) návrhy na zabavení a obstavení majetku lze podávat u soudu, u něhož má být zahájeno související řízení, nebo v místě, kde se majetek nachází, nebo v případě majetku ve více okresech v jednom z těchto okresů (čl. 78 odst. 1 písm. a) občanského soudního řádu);
- b) v případě zákazu nových prací je příslušný soud v místě, kde má být práce provedena (čl. 78 odst. 1 písm. b) občanského soudního řádu);
- c) u ostatních předběžných opatření je příslušným soudem soud, u něhož má být zahájeno související řízení (čl. 78 odst. 1 písm. c) občanského soudního řádu).

Zastoupení právníkem je povinné v případech, kdy hodnota opatření přesahuje 5 000 EUR nebo kdy je přípustné odvolání, v souladu s články 58 a 1090 občanského soudního řádu ve spojení s čl. 44 odst. 1 zákona o organizaci soudního systému.

2.2 Hlavní podmínky

Při posuzování kritérií pro nařízení předběžného opatření musí soud vždy zkoumat, zda je obava, které se navrhovatel dovolává, náležitě opodstatněná a rovněž to, jak závažná a obtížná bude náprava případného porušení práva. Soud rovněž posoudí, zda je předběžné nebo preventivní opatření přiměřené konkrétní věci, v níž se vydává, s ohledem na ochranu údajně ohroženého práva. Soud musí dojít k závěru, že existuje riziko spojené s prodlením.

Rovněž prošetří, zda řízení s ohledem na právo chráněné daným opatřením skutečně nebo potenciálně závisí na řízení, které bylo nebo má být zahájeno.

V tomto typu řízení je na soudu, aby získal důkaz *prima facie*, tj. na základě méně přísných požadavků než v hlavním řízení, že právo, které má být chráněno, s velkou pravděpodobností existuje a že obava z jeho porušení je dostatečně odůvodněná.

Všechna předběžná opatření se považují za naléhavá, mají přednost před veškerými jinými nenaléhavými soudními úkony (čl. 363 odst. 1 občanského soudního řádu) a musí být o nich v prvním stupni rozhodnuto nejpozději do dvou měsíců nebo do patnácti dnů, není-li nutné předvolávat žalovaného (čl. 363 odst. 2 občanského soudního řádu).

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předmětem předběžných opatření mohou být práva a movitý a nemovitý majetek, který zákon zcela nebo z části nevyklučuje.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Vzhledem k tomu, že je nařizuje soud, jsou předběžných opatření závazná pro všechny veřejné a soukromé subjekty a mají přednost před opatřeními přijatými jakýmkoli jiným orgánem (čl. 205 odst. 2 Ústavy Portugalské republiky). Každé osobě, která poruší nařízené předběžné opatření, bude uložena sankce za trestný čin kvalifikovaného maření úředního rozhodnutí (*desobediência qualificada*), bez ohledu na vymáhací opatření (článek 375 občanského soudního řádu).

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Aniž jsou dotčeny případy, kdy je navrhovatel zbaven povinnosti podat hlavní žalobu, článek 373 občanského soudního řádu stanoví, že řízení o předběžném opatření skončí a každé nařízené opatření zanikne, jestliže:

- a) navrhovatel nepodá žalobu, na které opatření závisí, do 30 dnů ode dne, kdy mu bylo oznámeno, že rozhodnutí o nařízení opatření nabylo právní moci (čl. 373 odst. 1 písm. a) občanského soudního řádu);
- b) po podání žaloby bylo řízení přerušeno na více než 30 dnů v důsledku nedbalosti navrhovatele (čl. 373 odst. 1 písm. b) občanského soudního řádu);
- c) žaloba je pravomocným rozhodnutím zamítnuta (čl. 373 odst. 1 písm. c) občanského soudního řádu);
- d) žaloba je zamítnuta z procesních důvodů a navrhovatel včas nepodá novou žalobu tak, aby využil účinku předešlé žaloby (čl. 373 odst. 1 písm. d) občanského soudního řádu);
- e) zanikne právo, jehož ochrany se navrhovatel domáhá (čl. 373 odst. 1 písm. e) občanského soudního řádu).

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Ano. Běžné odvolání je přípustné, jestliže hodnota opatření převyšuje hraniční hodnotu pro soud, u něhož se odvolání proti rozhodnutí podává, a napadené rozhodnutí je nepříznivé pro stranu, která odvolání podává, v rozsahu odpovídajícím více než polovině této částky (čl. 629 odst. 1 občanského soudního řádu). Odvolání lze vždy podat proti rozhodnutím týkajícím se hodnoty předběžných opatření z důvodu, že hodnota převyšuje hraniční hodnotu soudu, který přijal napadené rozhodnutí (čl. 629 odst. 3 písm. b) občanského soudního řádu), a proti předběžným zamítnutím původních návrhů na předběžné opatření (čl. 629 odst. 3 písm. c) občanského soudního řádu).

Proti rozhodnutím nařizujícím obrácení povinnosti podat žalobu se lze odvolat pouze ve spojení s odvoláním proti rozhodnutí o požadovaném opatření; rozhodnutí, která zamítají obrácení povinnosti, jsou konečná a nelze se proti nim odvolat (čl. 370 odst. 1 občanského soudního řádu).

K Nejvyššímu soudu (*Supremo Tribunal de Justiça*) nelze podat odvolání proti rozhodnutím nařizujícím předběžné opatření, včetně rozhodnutí nařizujících obrácení povinnosti podat žalobu, čímž nejsou dotčeny věci, v nichž je odvolání vždy přípustné (čl. 370 odst. 2 občanského soudního řádu).

Rozhodnutí o předběžném opatření může napadnout:

- kterákoli ze stran řízení, která ve sporu prohrála (čl. 631 odst. 1 občanského soudního řádu),
- kdokoli, kdo není účastníkem řízení, ale v jeho důsledku utrpěl přímou a skutečnou újmu (čl. 631 odst. 2 občanského soudního řádu).

Soudem příslušným k projednání odvolání je soud druhého stupně v soudním obvodu sídla soudu, který napadené rozhodnutí vydal.

Lhůta pro podání odvolání je patnáct dnů od oznámení rozhodnutí (čl. 638 odst. 1 občanského soudního řádu). Jestliže se odvolání týká i přehodnocení zaznamenaných důkazů, prodlužuje se lhůta o deset dnů (čl. 638 odst. 7 občanského soudního řádu).

Odvolání podané proti nařízení, kterým se opatření zcela zamítá nebo nenařizuje, má odkladný účinek (čl. 647 odst. 3 písm. d) občanského soudního řádu). V jiných případech má odvolání účinek čistě devolutivní.

Platná právní úprava

[zákon č. 41/2013 ze dne 26. června 2013](#) – občanský soudní řád

[zákon č. 62/2013 ze dne 26. srpna 2013](#) – zákon o organizaci soudního systému

Související odkazy

Další informace lze získat na těchto internetových stránkách:

[Portál justice;](#)

[Generální ředitelství pro politiku spravedlnosti](#)

[Portál CITIUS](#)

[Databáze právních dokumentů](#)

[portugalský úřední věstník](#)

Poznámka:

Informace uvedené v tomto informačním přehledu nejsou pro kontaktní místa Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci, soudy ani jiné subjekty a orgány závazné. Přestože je tento informační přehled pravidelně aktualizován, nenahrazuje potřebu nastudovat příslušné účinné právní předpisy a může podléhat změnám ve výkladu podle judikatury.

■ Poslední aktualizace: 01/08/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.